

Členská schůze Základní odborové organizace FLÚ

11. 10. 2023 16:00–18:10

Přítomní členové výboru: M. Brabec, H. Janoušek, J. Mervart, V. Mikeš, P. Nývlt, A. Sarkissian.

Přítomní řadoví členové: P. Blažek, J. Grim Feinberg, J. Chotaš, M. Steiner, M. Woźniak.

J. Mervart přivítal účastníky a představil program schůze: není věnována přehledu dosavadní činnosti výboru, ale diskusi o úpravách atestačního řádu a začátku debaty o spravedlivém odměňování.

V. Mikeš uvedl **diskusi o úpravách atestačního řádu**. Konstatoval, že hodnocení je jedním z témat, jimž se hodlá nové vedení ústavu věnovat, že atestace jsou (vedle mezinárodního hodnocení) důležitou součástí hodnocení vědecké práce, a že atestační řád není jediným dokumentem souvisejícím s atestacemi: kromě něj existuje ještě jednací řád atestační komise, důležitý dodatek s kritérii pro zařazování vědeckých pracovníků a pracovníků do kvalifikačních stupňů a atestační formulář. Stávající atestační řád má silnější i slabší místa. Jeho nedostatky by mohly vést k podnětu na přepracování celého řádu, který od výboru ovšem nevychází; vycházíme z toho, že je třeba upravit problematická místa. Nedostatky atestačního řádu spadají do následujících kategorií: 1) Nejasnosti ve formulacích. 2) Neúplný popis celkového rámce či nevyslovené důsledky některých úkonů. 3) Rozpory mezi literou a praxí, které lze rozdělit do dvou podskupin: a) případy, kdy něco probíhá jinak, než jak se zdá sugerovat popis; b) případy, kdy praxe nemá oporu v literě. Poté zdůraznil, že sebelepší pravidla nezajistí, aby se praxe zlepšila, ale že jasnější pravidla mají větší pravděpodobnost úspěšného naplňování.

Na dotaz J. Chotaše, zda jsou signály, že se vedení ústavu chystá vypracovat nový atestační řád, V. Mikeš a A. Sarkissian odpověděli, že se plánuje vznik pracovní skupiny pro úpravu atestačního řádu a že by v ní odbory měly mít zastoupení.

Návrh úprav úvodního odstavce článku II a článku IV, odst. 1a–b atestačního řádu byl schůzí přijat bez připomínek.

H. Janoušek navrhl specifikovat v článku IV, odst. 1c, na kterou mailovou adresu bude pracovníkovi zaslán hodnocení od jeho vedoucího.

V. Mikeš uvedl diskusi o možné úpravě článku IV, odst. 2a zakotvující účast zástupce odborů při atestacích, s tím, že by mohlo jít o opatření na přechodnou dobu.

P. Nývlt doplnil, že zástupce odborů by se neúčastnil hlasování atestační komise.

P. Blažek se vyslovil proti účasti zástupce odborů při atestacích z důvodu velké časové náročnosti a také proto, že velká většina atestací je neproblematická; navrhl v atestačním řádu zakotvit diskuse ředitele se zástupcem odborů o atestacích.

A. Sarkissian uvedla argumenty pro účast zástupce odborů při atestacích: dbal by na jednotnost procedur a posuzoval, zda byly vstupní podmínky pro všechny stejné; vyjádřila obavu, že účastnit se až diskuse s ředitelem by bylo pozdě a neřešilo by jednotnost procedur efektivně.

J. Mervart doplnil, že výbor se na účasti zástupce odborů při atestacích neshodl a že by o tom mohla hlasovat členská základna.

P. Blažek navrhl jako možnou střední cestu účast zástupce odborů na veřejné obhajobě.

V. Mikeš namítl, že veřejná obhajoba je otevřená komukoli. Dále vyjádřil přesvědčení, že časové nároky spojené s účastí zástupců odborů při atestacích by měli zvážit především lidé těmito nároky bezprostředně dotčení. Také zdůraznil význam sběru informací při atestacích pro kvalitnější diskusi zástupce odborů s ředitelem.

P. Nývlt upozornil na znění bodu 6.3 kolektivní smlouvy, která začne platit od ledna 2024: „Sporné případy Zaměstnavatel projedná se zástupcem Výboru.“

J. Chotaš varoval před snahami zohlednit v hodnocení pracovníků počet jejich publikačních výstupů, a vyjádřil přesvědčení, že odbory musí prosazovat, aby tyto standardy byly rozlišeny podle toho, zda jde o výzkum filologický, historický, nebo analyticko-filosofický. Dále upozornil, že před samotnými atestacemi se vždy koná schůzka předsedů jednotlivých komisí s vedením FLÚ a na formální průběh atestací dohlíží zástupce vedení FLÚ. Je ovšem obtížné po něm požadovat, aby dohlížel na průběh všech atestací v daném roce. Vyjádřil pochybnost o tom, zda by tento efekt měla účast zástupce odborů.

V. Mikeš vyjádřil přesvědčení, že účast zástupce odborů na přechodnou dobu by sjednocení standardů napomohla.

P. Blažek namítl, že bdít nad dodržováním jednotných standardů je povinností předsedů atestačních komisí.

A. Sarkissian vyjádřila názor, že účast zástupce odborů může napomoci k lepší pozici zaměstnance v atestačním procesu, protože zástupce odborů má jinou perspektivu než vedoucí, zástupci vedení nebo předsedové atestačních komisí.

V. Mikeš na dotaz P. Blažka objasnil, že zástupce odborů by se neúčastnil diskuse členů atestační komise a že pro jednání s ředitelem bude potřebovat kvalitní informace o průběhu sporných atestací, jinak by mohl nanejvýš upozornit na porušení nějakého obecného pravidla vyplývajícího ze zákoníku práce. Dále uvedl, že účast zástupce odborů při atestacích mu připadá jako lepší možnost než napsání jiného atestačního řádu nebo agresivní připomínání povinností v tom stávajícím, jehož rozsah by se tak neúměrně zvětšil. S tím souhlasila A. Sarkissian.

Proti námitkám J. Chotaše a M. Steinera V. Mikeš hájil navrženou změnu článku IV, odst. 2c, podle níž by atestovaný měl být přítomen zasedání atestační komise od chvíle, kdy začne probíhat jednání o jeho osobě: prostor pro komentáře vedoucího by měl být jen po vystoupení atestovaného, aby atestační komise nebyla nijak ovlivněna předem.

Ve vztahu k článku IV, odst. 2e J. Chotaš uvedl, že si nevzpomíná, že by se kdo na FLÚ v minulých letech domáhal veřejné oponentury.

V. Mikeš představil návrhy na úpravy článku IV, odst. 3, které byly schůzí přijaty bez kritických připomínek. Na popud M. Steinera byly prodiskutovány možné doplňky seznamu výsledků.

V. Mikeš představil návrhy na úpravu článku IV, odst. 4 a 5, které byly schůzi přijaty bez připomínek.

Poté V. Mikeš zahájil **diskusi o sjednocování standardů badatelské práce**. Zdůraznil, že ty mohou mít pozitivní i negativní dopady; na jednu stranu může bez jednotných standardů docházet k nespravedlnostem a vedení může postrádat nezbytnou flexibilitu, na druhou stranu je Filosofický ústav velice různorodá instituce a je možné, že najít jednotné standardy bude obtížné i v odděleních se stejnou specializací. A právě o různorodosti je potřeba zjistit víc informací. Proto vzniká základ dotazníku, který by rád prodiskutoval nejen v rámci této schůze.

J. Chotaš varoval před rizikem, že skupina badatelů z jednoho oboru může nastavit kritéria pro ostatní obory podle svých zvyklostí. Standardy by měly být rozlišeny podle hlavních oborů zastoupených ve FLÚ, tj. oborů filologických, historických, nebo analyticko-filosofických.

V. Mikeš upozornil, že velmi záleží na tom, jak budou standardy definovány; mohly by např. být formulovány jako kritéria „a) rozvíjení nové myšlenky či nového tématu; b) zapojení do mezinárodní komunity; c) péče o důležité téma v domácím prostředí“; jiná možnost je stanovit počet výstupů nějakého typu v dané lhůtě; ale není jasné, zda vedení bude chtít touto cestou jít.

P. Blažek vyjádřil přesvědčení, že nějaké standardy jsou potřeba, a zmínil možnost, že by se směrnice mohly konkretizovat v jednotlivých odděleních.

V. Mikeš upozornil, že informace získané na základě dotazníku by mohly problematizovat praktickou použitelnost jakékoli příliš konkrétně formulované směrnice; dále připustil, že chystaný dotazník může vycházet z nějakých nesamozřejmých předpokladů (např. že vědeckou činností je hlavně publikování), a zdůraznil možnosti různého přístupu k hodnocení celých oddělení – v některých mohou různí členové plnit různé úkoly, v některých všichni všechny, a atestační komise postupně k nějakým standardům dospívají, když nárokují určité publikace v dané lhůtě.

A. Sarkissian na závěr vyzvala členy, aby veškeré připomínky k tématu hodnocení zasílali členům výboru, který o nich bude diskutovat, a slíbila svolání další členské schůze k tomuto tématu za přiměřenou dobu.